

PANU:

"MUISTOJEN SILIPPUJA"

Kuva: Atte Kalajoen kokoelmat, saatu Bruno Rehtolalta

Otsikko on lainausmerkeissä eli "sittaateissa", niin kuin sivestyneesti sanottais, koska on siepattu tuosta Lauri Pohjolan "Jäijän lähöstä". Sopii tähän kun on vähän oikaistavaa ja pikkuruisen lisättävää siihen, mitä on tullut sanotuksi. On tullut postia, monta kirjettä eli kolme. Ei ehdi kaikkia tässä käsitelläkään. Oulun V.P.K:n vanhimmalta jäseneltä ja kunniapäälliköltä tuli hauska kirje Heinäpään Vesperistä. Suurkiitos! Piisalo tietää minun joko kuulleen tai muistaneen väärin vanhan ystävämme Th. Flinkmanin "veepeekoolaisuuden". Kyllä Flinkman V.P.K:ssakin oli, hän sanoo, mutta ei koskaan päällikkönä. Sensijaan hän on ollut Oulun ensimmäinen palomestari, sivutoiminen kylläkin: palomestari o.t.o. Näin kesällä 1916. Jos nyt olisi arkipäivä, voisin kai jostain tarkistaa, milloin tällainen vakanssi perustettiin.

Ensimmäiseksi päätoimiseksi tuli sitten Veijo Olander.

Kunniapäällikkö Piisalo koottaa paraikaa aineistoa V.P.K:n satavuotishistoriikkiin. Asiaan hänellä onkin mitä melkoinen ote, sillä hän on ollut mukana vuodesta 1907 eli siis jo nyt 65 vuotta. Historiikkia varten on saatu kokoon kuvat kaikista kunnan päälliköistä, paitsi ensimmäisestä, perustamisen alkuunpanijasta, joka oli sähkösanomakonttorin päällikkö Oulussa ainakin 1873—74, sittemmin kollegiasessorin arvonimen saanut O. W. Christianson. Kuka päästää jäljille, missä ovat kollegiasessorin sukulaiset? En keksi kirjaa, josta edes nimi voisi olla löydettävissä.

Pyysin vanhoja juttuja ja sainkin muutamia. Ilmari Piisalo muistaa hyvin Höglundin Affen. Kaikki Affeen liittyvä ei tunnu kirkastavan miehen

muistoa. Affe on ollut aikamoinen kälmi, liekö sitten tehnyt "tyhmyytensä päähän". Lundbergin rautakauppa oli rannassa siinä, missä Teräs nyt. Katukäytävällä oli kettinillä kivijalkaan kiinnitettynä näytteillä iso muuripata. Sattui Affe paikalle ja rupesi kauppaamaan pataa eräälle maalaisisännälle, ja tulihan siinä kaupat, ja isäntä maksoi. Affe pyysi odottamaan, että hakee avaimen, ja livahti sit-

ten liikkeen ovesta sisälle. Kun ei Affe alkanut kuulua, meni isäntä perässä ja kyseli puukhollaria ja selitti, että hän "osti siltä tuon paan, joka on tuolla ulukona". Isännälle selitettiin, että nyt tuli "erreys". Samassa joku puoti-pukuista muisti nähneensä Affen menevän puojin läpi pihalle. Kaiken varalta lähdettiin Affen perään. Ennen pitkää kauppias löytyi lähitienoilta ja hänet tuotiin selvittämään kauppa, jolloin padanostaja heti tunnisti "puukholarin". Rahat pois ja —, no, ei kai sitä Affea linnaankaan toimitettu, vaikka veijari kyllä tunnettiin. Siihen aikaan Oulun sähkötolpissa oli kaarivalolamput, joihin sähkölaitoksen miehet kävivät vaihtamassa hiillä. Hiilien jäännöspalat he heittivät kadulle, kertoo Piisalo. Affepa keräsi jäännöspalat taskuunsa ja möi niitä sitten värillituina maalaisille milloin kymmenen pennin, milloin "hilikon" hinnalla. Näin Piisalo.

Samoja kuuluisuuksia oli Iso-Parkkinen, hyvänsuopa, leikkisä ja väkivahva rantajätkä, mutta hänestä toiste. Kiitosta vain, samoin nimimerkille Ch. Eng.

Lopuksi vielä toinenkin pe-

räänkuulutus. Vanha ystävä Tuiran puolelta lähetti omien komean kuvan kysyen, kuka tietää miehestä enemmän kuin mitä tässä nyt tiedetään. Kuva esittää Karl Emil Zimmermania kesäkuun 17. päivänä 1962, mikä merkitsee, että potrettia tuskin on otettu Oulussa. No, mene tiedä, onhan olemassa ainakin yksi ulkokuvaakin, joka voidaan dateerata vuoteen 1866. Nyt julkaistavan kuvan lähettäjä sanoo saaneensa selville, että Zimmermann on syntynyt 6. 5. 1841 ja kuollut 7. 6. 1891 ja on ollut nimismiehenä — mutta missä? Oulun läänissä? Pitkätakki, liivit, leveä kravatti, joka kauluksen kohdalla leviää vielä rusetiksi, valmiiksi solmittu. Isokivinen kravattineula. Aikakautensa täydellinen "kentelmanni". Liekö kädessään sen ajan ylioppilaslakki! Lisäksi kuulin, että osa tästä Zimmermann-suvusta on suomentanut nimensä Tervolaksi. Kun edelläoleva oli kirjoitettu, näin jossain Tervolan suunnalekin leviävässä pohjoissuomalaisessa sanomalehdessä jonkin jutun, jonka oli allekirjoittanut — Zimmermann. "Ystävällistä löytäjää pyydetään...!"